

Δήλωση των δημάρχων

Προοίμιο

Ανθρωπιά, αλληλεγγύη, εθελοντικότητα

Η ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική βρίσκεται εδώ και χρόνια σε αδιέξοδο. Φυλακισμένη μεταξύ της αναχρονιστικής συζήτησης περί ποσοστών διανομής, η οποία έχει διαμορφωθεί από τα εθνικά συμφέροντα, και του ιδεαλιστικού μελλοντικού οράματος μιας Ευρώπης χωρίς σύνορα. Μπερδεμένη στη διένεξη ανάμεσα στο μέγιστο επιθυμητό και τον μικρότερο, κοινό παρανομαστή. Συνεπώς, στην ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου και μετανάστευσης, σήμερα είναι πιο σημαντικό από ποτέ να επιτευχθεί μια συνολική, ευρωπαϊκή και κοινωνική συναίνεση αντί για μια διακρατική συναίνεση.

Γι' αυτόν τον λόγο αντιτάσσουμε τον ηθικό πραγματισμό μας σε αυτήν τη, φαινομενικά, αδιέξοδη κατάσταση, στην οποία η μοίρα των προσφύγων και οι αξίες μας κινδυνεύουν να γίνουν παιχνίδι. Κυβερνούμε πόλεις, οι οποίες υποστηρίζουν από κοινού τον δημοκρατικό τρόπο ένταξης προσφύγων, ο οποίος έχει νομιμοποιηθεί από τις αστικές κοινωνίες, είναι δεσμευτικός και ελέγχεται. Επίσης θέλουμε να προσφέρουμε στους πρόσφυγες την ευκαιρία για ενσωμάτωση στην κοινή μας Ευρώπη. Ταυτόχρονα, η ενσωμάτωση στις αστικές κοινωνίες μας απαιτεί έναν πραγματισμό, ο οποίος μετατοπίζει το εφικτό στο κέντρο της συζήτησης. Επομένως πιστεύουμε στην ιδέα ενός δικτύου πόλεων στην Ευρώπη. Αντί για τη συγκέντρωση ανθρώπων σε hot spot και στρατόπεδα, τα οποία επίτηδες βρίσκονται σε λίγες πόλεις κατά μήκος της Μεσογείου, υποστηρίζουμε την ευρεία διανομή σε πολλές πόλεις, ώστε το βάρος για μια μεμονωμένη πόλη να μοιράζεται σε μια ευρεία συμμαχία πόλεων. Θέλουμε να συμπληρώσουμε τους ισχύοντες κανόνες διανομής ως μοναδική βασική αρχή στην Ευρώπη με ένα ευρύ δίκτυο πολλών εθελοντικών δημοτικών κέντρων υποδοχής.

Το υπάρχον σύστημα θα συμπληρωθεί με τον τρόπο αυτόν με τη συνεισφορά του δημοτικά εφικτού και δεν θα καθορίζεται μόνο από πληθυσμιακούς αριθμούς, όπως κάνουν οι τρέχοντες κανόνες διανομής για την υποδοχή προσφύγων. Στα πλαίσια ενός ηθικού πραγματισμού, ο οποίος συνδυάζει συγκινητικούς, φιλανθρωπικούς λόγους με το κοινοτικά εφικτό, θέλουμε να δημιουργήσουμε ένα μοντέλο, το οποίο επιτρέπει σε αυτούς, που είναι διατεθειμένοι να υποδεχτούν μια φορά ή μόνιμα περισσότερους ανθρώπους, να αναλάβουν μεγαλύτερη ευθύνη.

Ταυτόχρονα, ο πληθυσμός της εκάστοτε κοινότητας θα πρέπει να επιβραβεύεται για την υποδοχή. Ένα σύστημα παροχής κινήτρων θα προωθεί την ετοιμότητα υποδοχής και θα καθιστά δυνατή την ευρεία διανομή του βάρους στην Ευρώπη.

Η πρόσθετη εθελοντικότητα αντί των αυστηρών κανόνων θα μπορούσε να είναι ο δρόμος για ένα σύστημα υποδοχής προσφύγων που αποδέχονται τόσο οι υποστηρικτές, όσο και οι σκεπτικιστές.

Δήλωση

Ως ευρωπαϊκές πόλεις και κοινότητες που πιστεύουν ακράδαντα στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, προσφέρουμε εδώ και δεκαετίες μια νέα πατρίδα σε πρόσφυγες και μετανάστες. Υποστηρίζουμε άνευ όρων τις ανθρωπιστικές αξίες, τα οικουμενικά ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και το δικαίωμα στο άσυλο, ακόμα και σε δύσκολες περιόδους. Σήμερα, βιώνουμε ένα κύμα αλληλεγγύης με τους πρόσφυγες στις πόλεις και τις περιφέρειές μας. Ωστόσο, η διαχείριση της μετανάστευσης είναι αναποτελεσματική και άδικη, καθώς κατά μεγάλο βαθμό το βάρος επωμίζονται τα κράτη που βρίσκονται στα σύνορα της Ε.Ε. Συνεπώς αναζητείται μια πραγματιστική προσέγγιση για την παροχή βοήθειας στους μετανάστες και την αποφόρτιση των πόλεων στα συνοριακά κράτη.

Στο πλαίσιο αυτό, παρακολουθούμε τα σχέδια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των χωρών της Ε.Ε. για ένα νέο «Σύμφωνο μετανάστευσης» με μεγάλη ανησυχία. Μια νομοθεσία, που δεν επιτυγχάνει πραγματική αλληλεγγύη και δίκαιη κατανομή των βαρών, δεν είναι σύμφωνη με τις ανθρωπιστικές αξίες της Ευρώπης. Εξίσου λίγοι είναι και οι κλειστοί καταυλισμοί προσφύγων, στους οποίους πρέπει να παραμένουν οι άνθρωποι για μεγάλο χρονικό διάστημα χωρίς προοπτική. Τα προτεινόμενα μέτρα δεν πρόκειται να εμποδίσουν μια «νέα Μόρια». Αντίθετα, θα ενισχύσουν την ιδέα των hot spot κατά μήκος των εξωτερικών συνόρων της Ε.Ε., στα ελληνικά νησιά, στη Lampedusa ή στο Pozzallo χωρίς να επιτύχουν μια δίκαιη διανομή των μεταναστών και των αιτούντων άσυλο σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Και αυτοί που θα καταφέρουν πράγματι να έρθουν στην Ευρώπη απειλούνται με συνοπτικές διαδικασίες σε κλειστούς καταυλισμούς στα εξωτερικά σύνορα αντί για τη δυνατότητα μετεγκατάστασης και διαμονής σε τοπικές κοινότητες. Αυτή δεν είναι η μελλοντική Ευρώπη που φανταζόμαστε.

Τα τελευταία χρόνια, εκατοντάδες κοινότητες σε ολόκληρη την Ευρώπη έχουν ήδη δηλώσει έτοιμες να υποδεχτούν πρόσφυγες. Δεν μπορούμε να παραμείνουμε άλλο αμέτοχοι στην εξέλιξη αυτής της διαρκούς ανθρωπιστικής κρίσης στις συνοριακές περιοχές της Ε.Ε. Παρόλο που το μεγαλύτερο ποσοστό των Ευρωπαίων ζει σε πόλεις και κοινότητες, η φωνή μας δεν ακούγεται κατά τις ευρωπαϊκές διαπραγματεύσεις. Ως πόλεις, θέλουμε να υποστηρίξουμε τα πολιτικά βοηθητικά μέτρα και να βρούμε τα κατάλληλα νομικά εργαλεία, αλλά δεν έχουμε βήμα στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

Προσφέρουμε την εμπειρία, τη δέσμευση και την τεχνογνωσία σε θέματα ενσωμάτωσης, συμπερίληψης και συμμετοχής, καθώς και τη νομική υποχρέωση προστασίας των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Συνεπώς, η φωνή των αλληλέγγυων πόλεων πρέπει να ακουστεί. Δια του παρόντος, ενισχύουμε την προσφορά μας για βοήθεια. Στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους, οι κοινότητες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα της εθελοντικής υποδοχής προσφύγων, προκειμένου να τους προσφέρουν στέγαση, προστασία και ασφάλεια, για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειάς τους.

Το μελλοντικό σύστημα μετανάστευσης της Ε.Ε. πρέπει να περιλαμβάνει τις πόλεις της Ευρώπης, ώστε να μπορούν να συνεισφέρουν ενεργά και χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση στη διαμονή των προσφύγων και στην ενσωμάτωσή τους.

Συνεπώς, ζητούμε τα εξής από τα ευρωπαϊκά όργανα και τις ευρωπαϊκές εθνικές κυβερνήσεις:

1. Δικαίωμα ασύλου και κατάργηση των ζωνών διέλευσης στα εξωτερικά σύνορα

Οποιαδήποτε μεταρρύθμιση του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου πρέπει να διασφαλίζει τη διατήρηση του ατομικού δικαιώματος ασύλου και την αποτελεσματική πρόσβαση των ατόμων που χρήζουν προστασίας σε μια γρήγορη διαδικασία χορήγησης ασύλου.

Επίσης στο μέλλον θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία καταυλισμών όπως στη Μόρια ή στη Lira. Για το σκοπό αυτόν, τα άτομα που φτάνουν στις ευρωπαϊκές ακτές θα πρέπει να εγκαθίστανται το συντομότερο δυνατόν απευθείας στις πόλεις, στις περιοχές και στις χώρες που είναι έτοιμες να τους υποδεχτούν.

2. Δυνατότητα απευθείας κοινοτικής υποδοχής

Η προθυμία της κοινωνίας των πολιτών και των κοινοτήτων μας για την υποστήριξη προσφύγων είναι τεράστια. Είμαστε πεπεισμένοι ότι η υποδοχή προσφύγων στις κοινότητές μας θα ανακούφιζε την κρίση στα ευρωπαϊκά σύνορα. Οι κοινότητες θα πρέπει να μπορούν να προσφέρουν κέντρα υποδοχής, ώστε να συμμετάσχουν στη μεταναστευτική πολιτική. Αυτό θα επέτρεπε στις πρόθυμες κοινότητες να προσφέρουν πρόσθετες δυνατότητες υποδοχής στους πρόσφυγες που έχουν εγκαταλειφθεί στους συνοριακούς καταυλισμούς.

3. Άμεση χρηματοδότηση της Ε.Ε. σε κοινότητες υποδοχής

Τα ευρωπαϊκά όργανα θα πρέπει να παράσχουν πρόσβαση σε άμεση οικονομική υποστήριξη στις κοινότητες που είναι πρόθυμες να βοηθήσουν, ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν στις ανθρωπιστικές υποχρεώσεις τους. Για το σκοπό αυτόν, οι ευρωπαϊκές πόλεις χρειάζονται ένα αξιόπιστο και ευρύ οικονομικό πλαίσιο, το οποίο να καλύπτει τα καθαρά έξοδα διαμονής και διαβίωσης και το οποίο να λειτουργεί ως πολυμερή πλατφόρμα που περιλαμβάνει πολλά θέματα όπως η εκπαίδευση, η εργασία, η στέγαση και η υγεία.

4. Ενίσχυση αλληλεγγύης

Η στηλίτευση της αλληλεγγύης που λαμβάνει χώρα με διαφορετικές μορφές αποσπά την προσοχή των πολιτών από τα αληθινά προβλήματα της πολιτικής μετανάστευσης και ασύλου της Ε.Ε.

Ως ευρωπαϊκές πόλεις καταθέτουμε προτάσεις για να διασφαλίσουμε ότι η αλληλεγγύη δεν παρέχεται μόνο κατ' εξαίρεση ή σε εθελοντική βάση. Επομένως, ζητούμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση να ιδρύσει έναν υποχρεωτικό μηχανισμό, ο οποίος θα διασφαλίζει τη δίκαιη κατανομή των βαρών και την υποδοχή προσφύγων στα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, είναι αναγκαία η στενή συνεργασία των πόλεων και των κοινοτήτων με τους ευρωπαϊκούς και τους εθνικούς θεσμούς.

5. Νόμιμες μεταναστευτικές οδοί για μια πραγματιστική πολιτική μετανάστευσης

Τα επόμενα χρόνια, η Ευρώπη θα αντιμετωπίσει ένα αυξανόμενο πληθυσμιακό πρόβλημα και μια αυξανόμενη έλλειψη εργατικού δυναμικού. Η επίδραση των παραπάνω στις εκάστοτε χώρες θα είναι, σίγουρα, διαφορετική, αλλά θα αποτελέσει ωστόσο κοινή πρόκληση. Συνεπώς, επιδιώκουμε μια νόμιμη πολιτική μετανάστευσης, η οποία προϋποθέτει την ελεγχόμενη διαδικασία ασύλου και αποτελεσματικά μέτρα ενσωμάτωσης. Αυτό θα επιτρέψει την κατανομή των βαρών και τη λήψη αντίστοιχων δράσεων.

Το δίκτυο „International Alliance of Safe Harbours“ που δημιουργήθηκε σήμερα σε αυτό το συνέδριο έχει σκοπό να κατασκευάσει ένα ευρωπαϊκό σπίτι με μια παγκόσμια στρατηγική αλληλεγγύης και με μια βασική προϋπόθεση: την προστασία της ζωής όλων των ανθρώπων που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τη χώρα καταγωγής τους, μέσω θαλάσσης ή από την ξηρά, και την παροχή μίας ίσης ευκαιρίας για μια δέουσα και συνταγματική διαδικασία σύμφωνα με τους κοινούς ευρωπαϊκούς κανονισμούς και βάσει του κοινού ευρωπαϊκού κώδικα αξιών μας. Οι αναξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης και ο θάνατος πάρα πολλών ανθρώπων δεν επιτρέπεται να βαραίνει τη συνείδηση της αλληλέγγυας Ευρώπης μας.